

Студијски програм: МАС Право
Назив предмета: Криминологија и социјална патологија
Наставник/наставници: Маја Петровић, Нада Ђуричић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 8
Услов: /
Циљ предмета: Циљ предмета је стицање продубљених теоријских и практичних знања о криминалитету и другим облицима социјалнопатолошких појава, њиховим етиолошким, феноменолошким и виктимолошким обележјима, као и о друштвеној реакцији на њих. Предмет има за циљ да студенте упозна са савременим криминолошким теоријама и научним приступима у проучавању криминалитета, алкохолизма, наркоманије, проституције, коцкања и других социјалнопатолошких појава, као и са њиховим међусобним односом и утицајем на појединца и друштво. Посебан циљ предмета јесте развијање способности за критичко сагледавање узрока, облика испољавања и последица криминалитета и социјалне патологије, као и за разумевање значаја превентивних, репресивних и ресоцијализацијских мера у сузбијању ових појава. Савладавањем наставног градива студенти стичу компетенције неопходне за самосталну анализу савремених облика девијантног понашања, примену криминолошких сазнања у правној и безбедносној пракси, као и за даље научноистраживачко и стручно усавршавање у области криминологије и социјалне патологије.
Исход предмета: Савладавањем програма предмета студент стиче продубљена знања о криминалитету и другим социјалнопатолошким појавама, њиховим узроцима, облицима испољавања и последицама, као и о савременим криминолошким теоријама и научним приступима њиховом проучавању. Студент је у стању да анализира етиолошке, феноменолошке и виктимолошке аспекте криминалитета, зависности, насиља, проституције, коцкања и других облика девијантног понашања, као и да сагледа значај и домете друштвене реакције на ове појаве. Савладавањем предвиђеног програма студент је оспособљен да критички анализира савремене облике криминалитета и социјалне патологије, примењује криминолошка знања у идентификовању фактора ризика и механизма превенције, као и да процењује ефикасност различитих облика друштвене контроле и друштвене реакције. Развија способност аргументованог научног и стручног расуђивања о узроцима и последицама девијантног понашања, као и компетенције за самостално решавање сложених питања у области криминологије и социјалне патологије. Студент стиче знања и вештине неопходне за примену стечених сазнања у правној, безбедносној, социјалној и другим областима професионалног деловања, као и за даље научноистраживачко и стручно усавршавање у области криминологије и социјалне патологије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Појам и предмет криминологије, Однос криминологије и других наука; Криминолошке дисциплине, Основни криминолошки правци; Теоријске основе етиологије криминалитета; - Криминогени фактори, Криминалитет као индивидуални чин и друштвена појава, Појам криминогеног фактора, узрочност криминалног понашања, услови и поводи као криминогени фактори; - Фактори личности; Социјални фактори; Социјално-патолошке појаве; - Појавни облици криминалитета; - Појам и предмет социјалне патологије; Критеријуми друштвене девијантности и нормалности; - Општи типови и типологије друштвених девијација; Класичне социјално-патолошке теорије; - Феноменологија друштвених девијација; Криминалитет; Алкохолизам, Зависност од психоактивних супстанци, Проституција, Самоубиства; Коцкање и други посебни облици социјалне девијантности. <i>Практична настава</i> Анализа резултата криминолошких и социјалнопатолошких истраживања и статистичких показатеља криминалитета и других девијантних појава. Решавање студија случаја и анализа конкретних облика

криминалитета, зависности, насиља и других социјалнопатолошких појава. Примена криминолошких и виктимолошких сазнања у идентификовању фактора ризика и могућности превентивног деловања. Израда и презентација семинарских радова и истраживачких пројеката. Дискусија о актуелним облицима криминалитета и социјалне патологије и критичка анализа мера друштвене реакције и превенције. Студенти се оспособљавају за самосталну примену научних метода у анализи криминолошких проблема и за практичну примену стечених знања у поступку идентификовања, превенције и сузбијања криминалитета и других социјалнопатолошких појава.

Литература

а) основна: Петровић, М. (2025). *Социјална патологија: етиологија, феноменологија и кривичноправни аспекти*, Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду, Нови Сад; Бошковић, М., Марковић, М. (2015). *Криминологија са елементима виктимологије*, Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду, Нови Сад;

б) допунска: Игњатовић, Ђ. (2026). *Криминологија*, Правни факултет Универзитета у Београду, Београд

Број часова активне наставе:
75

Теоријска настава: 4*15=60

ДОН: 1*15=15

Методe извођења наставе

Усмена предавања илустрована у Power Point-у, Индивидуални и групни радови, интерактивни облици наставе, презентације, дискусионе групе.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	65
ДОН	15	усмени испт	
колоквијум-и	/		
семинар-и	/		